

Қазақстан Республикасы Президентінің "Қазақстан Республикасының сот жүйесі мен судьяларының мәртебесі туралы" Қазақстан Республикасының Конституциялық заңында көзделген ережелерді бекіту туралы" 2001 жылғы 26 маусымдағы № 643 және "Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының жанындағы Соттардың қызметін қамтамасыз ету департаменті (Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының аппараты) туралы ережені бекіту туралы" 2010 жылғы 3 қарашадағы № 1093 жарлықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

Қазақстан Республикасы Президентінің 2016 жылғы 22 ақпандағы № 201 Жарлығы.

ҚАУЛЫ ЕТЕМІН:

1. Қазақстан Республикасы Президентінің мынадай жарлықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

1) "Қазақстан Республикасының сот жүйесі мен судьяларының мәртебесі туралы" Қазақстан Республикасының Конституциялық заңында көзделген ережелерді бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Президентінің 2001 жылғы 26 маусымдағы № 643 Жарлығына:

жоғарыда аталған Жарлықпен бекітілген Судьялыққа кандидаттың тағылымдамадан өтуі туралы ереже осы Жарлыққа 1-қосымшаға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын;

жоғарыда аталған Жарлықпен бекітілген Сот жюриі туралы ереже осы Жарлыққа 2-қосымшаға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын;

2) күші жойылды – ҚР Президентінің 19.01.2023 № 106 Жарлығымен.

Ескерту. 1-тармаққа өзгеріс енгізілді – ҚР Президентінің 19.01.2023 № 106 Жарлығымен.

2. Осы Жарлық алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының
Президенті

Н. Назарбаев

Қазақстан Республикасы
Президентінің
2016 жылғы 22 ақпандағы
№ 201 Жарлығына
1-қосымша
Қазақстан Республикасы
Президентінің
2001 жылғы 26 маусымдағы
№ 643 Жарлығымен
бекітілген

Судьялыққа кандидаттың тағылымдамадан өтуі туралы ереже

1. Жалпы ережелер

1. Осы Ереже "Қазақстан Республикасының сот жүйесі мен судьяларының мәртебесі туралы" Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 25 желтоқсандағы Конституциялық заңына (бұдан әрі – Конституциялық заң) сәйкес судьялыққа кандидаттың тағылымдамадан өтуінің шарттары мен тәртібін белгілейді.

2. Судьялыққа кандидаттың (бұдан әрі – тағылымдамашы-кандидат) тағылымдамадан өтуінің негізгі міндеттері жергілікті соттарда жұмыстың ерекшеліктерін зерделеу, судья лауазымындағы жұмыс үшін қажетті практикалық және ұйымдастырушылық дағдыларды игеру болып табылады.

Тағылымдамадан өту тағылымдамашы-кандидаттың іскерлік, кәсіби және адамгершілік қасиеттерін зерделеу және оның судья өкілеттіктерін жүзеге асыру перспективасын айқындау мақсатында жүзеге асырылады.

Тағылымдамашы-кандидаттың тағылымдамадан өтуі негізгі жұмыс орнынан қол үзе отырып, тұрақты негізде жүзеге асырылады.

Тағылымдамадан өту кезеңінде тағылымдамашы-кандидатқа еңбек заңнамасында белгіленген тәртіпте жалақысы сақталмайтын демалыс беріледі.

Тағылымдамадан өту кезеңінде тағылымдамашы-кандидатқа 1 жылға дейінгі еңбек өтілі бар аудандық және оған теңестірілген сот судьясы лауазымдық айлықақысының 70 %-ы мөлшерінде жалақының белгіленген сомасы төленеді.

3. Конституциялық заңда көзделген теріс себептер бойынша судья лауазымынан босатылған адамдарды қоспағанда, бұрын кемінде бес жыл тұрақты судья болып жұмыс істеген және жұмыстан босатылған күннен бастап төрт жылдың ішінде қайтадан судья лауазымына орналасуға ниет білдірген адамдардың тағылымдамадан өтуі талап етілмейді.

Мамандандырылған магистратурада оқуды аяқтаған адамдардың оқуды аяқтаған күннен бастап төрт жыл ішінде тағылымдамадан өтуі талап етілмейді.

4. Тағылымдамадан өтудің жалпы мерзімі бір жылды құрайды, оның ішінде он бір ай – аудандық және оған теңестірілген сотта (бұдан әрі – аудандық сот), бір ай – облыстық және оған теңестірілген сотта (бұдан әрі – облыстық сот).

Тағылымдамашы-кандидат ұзақтығы екі айдан артық еңбекке жарамсыз болған жағдайда, облыстық соттың төрағасы тағылымдаманы тоқтатады.

Осы Ереженің 26-тармағының 5) тармақшасында көзделген жағдайларды қоспағанда, тағылымдамашы-кандидаттың өтініші бойынша облыстық соттың төрағасы белгіленген мерзімі өткенге дейін тағылымдаманы тоқтатады.

Кейіннен тағылымдамашы-кандидат жалпы негіздерде тағылымдамадан өтуге жіберілуі мүмкін.

2. Тағылымдамашы-кандидатқа қойылатын талаптар

5. Тағылымдамадан өтуге:

1) жиырма бес жасқа толған;

2) жоғары заң білімі бар, моральдық-адамгершілік қасиеттері жоғары, мінсіз абыройы және әдетте, кемінде бес жыл сот отырысының хатшысы, сот консультанты (көмекшісі), прокурор, адвокат ретінде не заң мамандығы бойынша кемінде он жыл жұмыс өтілі бар;

3) қолданылу мерзімі өтпеген біліктілік емтиханын тапсырған (оның ішінде шамамен болжанатын тағылымдама аяқталғанға дейінгі мерзімі өтпеген);

4) медициналық тексеруден өткен және судьяның кәсіби міндеттерін орындауға кедергі болатын аурулардың жоқтығы расталған Қазақстан Республикасының азаматы жіберіледі.

3. Тағылымдамадан өтудің шарттары мен тәртібі

6. Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының Төрағасы жыл сайын Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының, жергілікті және басқа да соттардың қызметін ұйымдастырушылық және материалдық-техникалық қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті орган (бұдан әрі – уәкілетті орган) басшысы ұсыныстарының негізінде жергілікті соттарда тағылымдамадан өтуге бос орындарды бөлуді жүзеге асырады.

Тағылымдамадан өтуге арналған орындар облыста, Астана және Алматы қалаларында судьялардың болжанатын бос орындарының саны негізінде, бірақ әрбір облыс, Астана және Алматы қалалары үшін кемінде үш орыннан бөлінеді.

Судья лауазымына кандидаттар бос орындарды бөлуге сәйкес тағылымдамаға қабылданады.

Тағылымдамадан өту судья лауазымына кандидаттың тұратын жері бойынша тіркелген облыс, Астана және Алматы қалалары аумағындағы жергілікті соттарда жүзеге асырылады. Тұрғылықты жері бойынша тағылымдамадан өту үшін бос орындар болмаған жағдайда, кандидат бос орын болған кезде тағылымдамадан өтуге рұқсат беру туралы өтінішпен басқа облыстық сотқа жүгінуге құқылы.

7. Жергілікті соттарда тағылымдамадан өту үшін бос орындар туралы хабарламаны тағылымдамадан өтуге рұқсат алу туралы өтініштерді қабылдаудың басталуынан кемінде бір ай бұрын қазақ және орыс тілдерінде Қазақстан Республикасының барлық аумағында таратылатын, сондай-ақ Жоғарғы Соттың, жергілікті және басқа да соттардың интернет-ресурсында уәкілетті орган жариялайды.

8. Тағылымдамадан өтуге ниет білдірген адам хабарландыру жарияланған күннен бастап бір ай мерзімі ішінде облыстық соттың төрағасына тағылымдамадан өтуге рұқсат беру туралы өтініш береді.

Өтінішке мынадай құжаттар қоса тіркелуі тиіс:

- 1) кадрларды есепке алу бойынша жеке парақ;
- 2) өмірбаян;
- 3) диплом мен оның қосымшасының көшірмелері;
- 4) біліктілік емтиханын тапсырғанын растайтын құжаттың көшірмесі;

5) соңғы жұмыс орнынан алынған қызметтік мінездеме;

6) судьяның кәсіби міндеттерін орындауға кедергі болатын аурулардың жоқтығын растайтын медициналық куәландырудан өткені туралы құжат.

Өтінішке оның кәсіби білімінің деңгейін сипаттайтын құжаттарды да (ғылыми дәрежелер мен атақтардың берілгені, арнайы курстарды аяқтағаны туралы тиісті құжаттардың көшірмелері) қоса тіркеуге болады.

Тағылымдамадан өтуге ниет білдірген тұлға құжаттарды толық ұсынбаған жағдайда , кемшіліктерді жою үшін он күн мерзім беріледі.

9. Тағылымдамадан өтуге рұқсат беру туралы өтініш білдірген адамдар туралы ақпаратты өтініштер қабылданған күннен бастап он жұмыс күнінің ішінде уәкілетті органның аумақтық бөлімшесі (бұдан әрі — аумақтық бөлімше) тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктің аумағында таратылатын мерзімді баспа басылымдарында , сондай-ақ тиісті облыстық соттың интернет-ресурсында жариялайды.

Тағылымдамадан өтуге рұқсат беру туралы өтініш берген адамның іскерлік және адамгершілік қасиеттерін сипаттайтын мәліметтер келіп түскен кезде оларға тексеру жүргізіледі, оның нәтижелері тағылымдама өтуге рұқсат беру туралы мәселені шешу кезінде және жалпы отырыста тағылымдама қорытындысы қаралған кезде ескеріледі.

10. Тағылымдамадан өтетін адамдарды іріктеу облыстық сот төрағасының облыстық соттың судьялары қатарынан құрған Тағылымдаманы өтуге адамдарды іріктеу жөніндегі комиссияға (бұдан әрі – комиссия) жүктеледі. Комиссияның құрамына орнынан түскен судьялар енгізілуі мүмкін.

Тағылымдамадан өтуге рұқсат беру туралы өтініштерді қабылдау тәртібін, комиссияларды құру мен оның жұмыс істеу тәртібін Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының Төрағасы бекітеді.

Комиссия отырысы ашық және жария түрде өткізіледі. Отырысқа мемлекеттік органдардың, қоғам және бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдері қатысуға құқылы.

Тағылымдамадан өтетін адамдарды іріктеу мынадай өлшемшарттар:

1) сот ісін жүргізуге қатысуға тікелей байланысты заң мамандығы бойынша үлкен жұмыс өтілінің болуы;

2) біліктілік емтиханын тапсыру нәтижелері бойынша;

3) ғылыми дәрежесінің немесе ғылыми атағының болуы;

4) тағылымдамадан өту іріктеуіне екі немесе одан да көп рет қатысуы;

5) жоғары білімі туралы дипломның орташа бағасының нәтижелерін ескеру негізінде жүзеге асырылады.

11. Тағылымдамадан өтуге рұқсат беру туралы адамның өтінішін қараудың нәтижелері бойынша комиссия:

1) адамға тағылымдамадан өтуге рұқсат беру туралы;

2) адамға тағылымдамадан өтуге рұқсат беруден бас тарту туралы шешімдердің бірін қабылдайды.

Комиссияның тағылымдамадан өтуге рұқсат беру туралы оң шешімін алған адамдар туралы ақпаратты аумақтық бөлімше тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктің аумағында таратылатын мерзімді баспа басылымдарында, сондай-ақ тиісті облыстық соттың интернет-ресурсында жариялайды.

12. Облыстық соттың төрағасы осы Ереженің 11-тармағының 1) тармақшасы негізінде қылмыстық, азаматтық және әкімшілік мамандандыру бойынша міндетті тағылымдамадан өту үшін өкіммен аудандық сотты не мамандандыру болған жағдайда – аудандық соттарды белгілейді.

Облыстық сот төрағасының өкімімен тағылымдама үйлестірушісі – облыстық соттың судьясы (бұдан әрі – тағылымдама үйлестірушісі) тағайындалады, оған тағылымдамашы-кандидаттардың тағылымдаманың барлық кезеңдерінен өтуін жалпы үйлестіру мен бақылау жүктеледі.

13. Аумақтық бөлімше басшысы, тағылымдамашы-кандидат және оның жұмыс берушісі арасында тағылымдамадан өту туралы келісім жасалады.

Егер тағылымдамашы-кандидат еңбек қатынастарында болмаса, тағылымдамадан өту туралы келісім аумақтық бөлімше басшысы мен тағылымдамашы-кандидат арасында жасалады.

Тағылымдамадан өту туралы келісімде:

- 1) тараптардың атауы;
- 2) тараптардың құқықтары мен міндеттері;
- 3) тағылымдамадан өту орны;
- 4) тағылымдамадан өту шарттары мен тәртібі қамтылуы тиіс.

Тағылымдамадан өту туралы үлгілік келісімді уәкілетті орган бекітеді.

14. Тағылымдамадан өтуге адамға рұқсат беруден бас тарту дәлелді болуы тиіс.

Тағылымдамадан өтуге рұқсат беруден мынадай:

1) адамның моральдық-этикалық бейнесін теріс жағынан сипаттайтын нақты мәліметтер болған;

2) Конституциялық заңда көзделген теріс себептер бойынша судья лауазымынан босатылған, "Құқық қорғау қызметі туралы" Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 6 қаңтардағы Заңында, "Қазақстан Республикасының арнаулы мемлекеттік органдары туралы" Қазақстан Республикасының 2012 жылғы 13 ақпандағы Заңында және "Мемлекеттік қызмет туралы" Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 қарашадағы Заңында көзделген теріс себептер бойынша құқық қорғау органдарынан, арнаулы мемлекеттік органдардан немесе өзге де мемлекеттік қызметтен жұмыстан шығарылған, сондай-ақ 2015 жылғы 23 қарашадағы Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 52-бабы 1-тармағының 9), 10), 12), 13), 14, 15), 17), 21) тармақшаларында көзделген негіздер бойынша өзге де адамдар жұмыстан шығарылған;

3) медициналық куәландыру нәтижелері бойынша судьяның кәсіби міндеттерін орындауға кедергі болатын ауруы болған;

4) Конституцияға және Конституциялық заңға сәйкес судьялыққа кандидаттарға қойылатын өзге де талаптарға сәйкес келмеген;

5) Ереженің 8-тармағында көзделген құжаттарды ұсынбаған (толық ұсынбаған) не дұрыс емес деректер ұсынған жағдайда бас тартылады.

15. Тағылымдамадан өту тағылымдамашы-кандидаттың Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының Төрағасы бекіткен Судьялыққа кандидаттардың тағылымдамадан өтуінің үлгілік бағдарламасына сәйкес жасалған тағылымдамадан өтудің жеке жоспарына енгізілген іс-шараларды орындауын қамтиды.

16. Жеке жоспарды облыстық соттың төрағасы тиісті аудандық сот төрағасымен және тағылымдама үйлестірушісімен келісім бойынша бекітеді.

Жеке жоспарға кейін өзгерістер мен толықтырулар енгізілуі мүмкін, ол туралы тағылымдамашы-кандидат үш жұмыс күні ішінде хабардар етіледі.

17. Тағылымдамашы-кандидат аудандық сотқа келген кезде сот төрағасы судьялардың арасынан тағылымдама жетекшісін – аудандық соттың судьясын (бұдан әрі – тағылымдама жетекшісі) не осы соттың ішінде мамандандыру бар болған кезде тағылымдама жетекшілерін тағайындайды. Тағылымдама жетекшісі болып кемінде 5 жыл судьялық жұмыс өтілі бар судья тағайындалады. Аталған сотта көрсетілген талапқа сәйкес келетін судья болмаған жағдайда, одан аз судьялық жұмыс өтілі бар судьяны тағылымдама жетекшісі етіп тағайындауға болады.

Облыстық сотта тағылымдамадан өткен кезде облыстық сот төрағасы тағылымдама жетекшісін облыстық сот судьяларының арасынан тағайындайды.

Тағылымдама жетекшісі:

- 1) қажетті жұмыс көлемін белгілейді;
- 2) тағылымдамашы-кандидатқа кәсіби білім деңгейін арттыруға және практикалық дағды алуға көмек көрсетеді;
- 3) тағылымдамадан өтудің жеке жоспарының орындалуын қамтамасыз етеді.

18. Тағылымдамашы-кандидат сотта тағылымдамадан өткен кезде тағылымдама жетекшісінің қызметін қамтамасыз етуге бағытталған консультанттың – судья көмекшісінің функцияларын орындайды, оның ішінде:

- 1) судьяның өкілеттігін орындауға қажетті құқықтық ақпарат іздеуді, нормативтік құқықтық актілерді, сот практикасының материалдарын іріктеуді жүзеге асырады;
- 2) судьяның іс жүргізуіндегі істер туралы ақпаратты әзірлейді;
- 3) істерді сот талқылауына әзірлеу бойынша іс-әрекеттерді жүзеге асырады;
- 4) процестік құжаттардың жобаларын әзірлейді;

5) судьяның қарауына келіп түскен азаматтық сот ісін жүргізу шеңберіндегі арыздарды (талап арыздарды) зерделеуге, қылмыстық іс жүргізу шеңберіндегі істерді (материалдарды), шағымдарды, әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы істер мен олар бойынша шағымдарды зерделеуге қатысады;

6) Қазақстан Республикасының процестік заңнамасында көзделген іс-әрекеттер жасау туралы судьяға ұсыныстар береді;

7) істерді қараудың процестік мерзімдеріне мониторингті жүзеге асырады;

8) судьяның іс жүргізуіндегі істер бойынша өтініштер мен сұрау салуларға жауап жобаларын әзірлейді;

9) тағылымдамадан өту міндеттерінен туындайтын өзге де функцияларды орындайды.

19. Тағылымдаманы өту туралы келісім сақталмаған жағдайда, сондай-ақ осы Ереженің 26-тармағында көзделген жағдайларда тағылымдама үйлестірушісі дербес не тағылымдама жетекшісінің ұсынымы негізінде тағылымдаманың қорытындысы жөнінде теріс қорытынды беру туралы ұсынымды жалпы отырыстың қарауына мерзімінен бұрын енгізеді.

20. Тоқсан сайын және тағылымдамадан өту қорытындылары бойынша тағылымдамашы-кандидат тағылымдамадан өтуі туралы жазбаша есеп жасайды, онда тағылымдамашының жеке жоспарды және тағылымдама жетекшісінің тапсырмаларын орындауы көрсетілуге тиіс. Жазбаша есепке тағылымдамадан өту кезеңінде тағылымдамашы-кандидат жасаған процестік құжаттардың жобалары қоса тіркелуге тиіс.

Тағылымдамашы-кандидаттың тоқсан сайынғы жазбаша есебін тағылымдама үйлестірушісі қарайды.

Тағылымдамадан өту қорытындысы бойынша тағылымдама жетекшілері тағылымдамашы-кандидатқа пікір жазады. Пікірлерді тағылымдамадан өту жүзеге асырылған соттардың төрағалары бекітеді. Пікірде тағылымдамашы-кандидаттың алған практикалық дағдылары мен білімі, процестік құжаттардың жобаларын жасау сапасы, судья міндеттерін жүзеге асыруға дайындық дәрежесі, еңбек және орындаушылық тәртібін сақтауы, тағылымдамашы-кандидаттың іскерлік және адамгершілік қасиеттері туралы мәліметтер қамтылуға тиіс.

Тағылымдама жетекшілері тағылымдамашы-кандидатқа арналған пікірді, тағылымдамадан өтудің жеке жоспарын, оның орындалғаны туралы нәтижелермен бірге және тағылымдамашының тағылымдамадан өту қорытындылары туралы жазбаша есебін тағылымдама үйлестірушісінің қарауына ұсынады.

Тағылымдама қорытындысы және оларды қарау нәтижелері бойынша тағылымдама үйлестірушісі тағылымдаманы өтудің барлық кезеңдерінің нәтижесіне негізделген ұсынуды он бес күндік мерзімде енгізеді, ол тағылымдаманың басқа да материалдарымен бірге облыстық соттың жалпы отырысының қарауына енгізіледі.

4. Тағылымдаманың қорытындыларын қарау

21. Жалпы отырыс тағылымдама үйлестірушісі ұсыным енгізгеннен кейін бір айдан кешіктірмей тағылымдамашы-кандидаттың есебін тыңдай отырып, тағылымдамашы-кандидаттың тағылымдамасының қорытындыларын қарайды.

22. Тағылымдамашы-кандидаттың тағылымдамасының қорытындыларын қарау нәтижелері бойынша жалпы отырыс тағылымдама қорытындылары туралы оң немесе теріс қорытынды береді, ол көпшілік дауыспен қабылданады және төрағалық етуші оған қол қояды.

23. Тағылымдама нәтижелері туралы жалпы отырыстың қорытындысында мынадай мәліметтер көрсетіледі:

- 1) қорытынды шығарылған күні мен орны;
- 2) тағылымдамашы-кандидатқа қатысты ұсыну енгізген тағылымдаманы үйлестірушінің тегі, аты және әкесінің аты;
- 3) тағылымдамашы-кандидаттың тегі, аты және әкесінің аты, туған жылы, күні, айы, тұрғылықты жері, тағылымдамадан өту кезеңіндегі жұмыс орны;
- 4) тағылымдамадан өткен соттардың атауы мен тағылымдамадан өту кезеңі;
- 5) тағылымдама жетекшілерінің тегі, аты және әкесінің аты;
- 6) тағылымдамадан өту кезінде орындалған жұмыс көлемінің қысқаша сипаттамасы ;
- 7) тағылымдамашы-кандидаттың дайындық деңгейінің, көрсеткен қасиеттерінің сипаттамасы және оны сипаттайтын басқа да деректер;
- 8) судья лауазымында жұмыс істеуге кәсіби, жеке-психологиялық және адамгершілік қасиеттері бойынша жарамдылығы туралы қорытынды;
- 9) жалпы отырыстың дауыс беру қорытындылары;
- 10) облыстық сот төрағасының қолы.

24. Судья лауазымына кандидат тағылымдамасының нәтижелері туралы жалпы отырыстың қорытындысын облыстық сот Қазақстан Республикасының Жоғары Сот Кеңесіне жібереді.

25. Тағылымдама қорытындылары туралы жалпы отырыстың оң қорытындысы төрт жыл бойы жарамды болады.

26. Жалпы отырыс тағылымдама нәтижелері туралы теріс қорытындыны мынадай:

- 1) тағылымдамашы-кандидат іскерлік және кәсіби қасиеттері бойынша судьялыққа кандидаттарға қойылатын талаптарға сәйкес келмеген;
- 2) тағылымдамашы-кандидат беделіне нұқсан келтіретін теріс қылық жасаған;
- 3) тағылымдамашы-кандидаттың моральдық-этикалық бейнесін теріс жағынан сипаттайтын мәліметтер болған;
- 4) тағылымдамадан өту туралы келісімде белгіленген талаптарды сақтау бойынша міндеттерді орындамаған;
- 5) медициналық куәландыру нәтижелері бойынша судьяның кәсіби міндеттерін орындауға кедергі болатын аурулары болған;

б) Конституциялық заңда көзделген теріс себептер бойынша судья лауазымынан босатылған, "Құқық қорғау қызметі туралы" Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 6 қаңтардағы Заңында, "Қазақстан Республикасының арнаулы мемлекеттік органдары туралы" Қазақстан Республикасының 2012 жылғы 13 ақпандағы Заңында және "Мемлекеттік қызмет туралы" Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 қарашадағы Заңында көзделген теріс себептер бойынша құқық қорғау органдарынан, арнаулы мемлекеттік органдардан немесе өзге де мемлекеттік қызметтен жұмыстан шығарылған, сондай-ақ 2015 жылғы 23 қарашадағы Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 52-бабы 1-тармағының 9), 10), 12), 13), 14, 15), 17), 21) тармақшаларында көзделген негіздер бойынша өзге де адамдар жұмыстан шығарылған жағдайда береді.

27. Тағылымдама нәтижелері туралы теріс қорытынды алған жағдайда тағылымдамашы-кандидат қайтадан тағылымдамадан өтуге оны алған күннен бастап екі жыл өткеннен кейін жалпы негіздер бойынша жіберіледі.

Осы Ереженің 26-тармағының 5) тармақшасында көзделген негіздер бойынша тағылымдама нәтижелері туралы теріс қорытынды алған жағдайда, медициналық куәландыру нәтижелері бойынша судьяның кәсіби міндеттерін орындауға кедергі болатын ауруларының жоқтығы кейіннен расталған жағдайларды қоспағанда, тағылымдамашы-кандидат қайтадан тағылымдамадан өтуге жіберілмейді.

Қазақстан Республикасы
Президентінің
2016 жылғы 22 ақпандағы
№ 201 Жарлығына
2-қосымша
Қазақстан Республикасы
Президентінің
2001 жылғы 26 маусымдағы
№ 643 Жарлығымен
бекітілген

Сот жюриі туралы ереже

1. Жалпы ережелер

1. Осы Сот жюриі туралы ереже (бұдан әрі – Ереже) Қазақстан Республикасының Конституциясына, "Қазақстан Республикасының сот жүйесі мен судьяларының мәртебесі туралы" Қазақстан Республикасының Конституциялық заңына (бұдан әрі – Конституциялық заң) сәйкес әзірленді және Сот жюриін қалыптастыру мен оның жұмысын ұйымдастыру тәртібін айқындайды.

2. Сот жюриі жұмыс істеп жүрген судьяның кәсіби қызметін бағалау, судьяның орнынан түсу құқығын және оны тоқтатуды растау, сондай-ақ судьяларға қатысты тәртіптік іс жүргізуді, тәртіптік істерді қозғау туралы мәселені қарау үшін құрылады.

3. Сот жюриінің мүшелері өз қызметінде тәуелсіз және Қазақстан Республикасының Конституциясын, Конституциялық заңды және осы Ережені ғана басшылыққа алады.

4. Сот жюриінің қызметіне араласуға және оның мүшелеріне ықпал етуге жол берілмейді. Сот жюриінің мүшесі өзінің іс жүргізуіндегі материалдар, қабылданған шешімдер бойынша қандай да бір ақпарат беруге құқылы емес.

2. Сот жюриін қалыптастыру тәртібі

5. Сот жюриінің құрамын Қазақстан Республикасы Жоғарғы Соты Төрағасының ұсынуы бойынша Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының жалпы отырысы жасырын дауыс беру арқылы балама негізде үш жыл мерзімге сайлайды.

Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының Төрағасы Сот жюриінің құрамына жергілікті соттардың жұмыс істеп жүрген судьяларының қатарынан кандидатураларды облыстық және оған теңестірілген соттардың (бұдан әрі – облыстық сот) жалпы отырыстары ұсынымдарының негізінде енгізеді.

Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының жұмыс істеп жүрген судьялары мен орнынан түскен судьяларды Сот жюриінің құрамына Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының Төрағасы ұсынады.

6. Сот жюриінің құрамына ұсынылатын судьялардың кәсіби деңгейі жоғары, жеке беделі мінсіз, қағидатшыл, судьялар қауымы арасында беделді және кемінде он жыл судьялық жұмыс өтілі болуға тиіс.

7. Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының Төрағасы мен сот алқаларының төрағалары, облыстық соттардың төрағалары мен сот алқаларының төрағалары, Судья әдебі жөніндегі комиссияның судья-мүшелері, Қазақстан Республикасы Жоғары Сот Кеңесінің судья және орнынан түскен судья-мүшелері Сот жюриінің құрамына сайлана алмайды.

8. Жасырын дауыс беруге арналған бюллетеньге барлық ұсынылған кандидатуралар енгізіледі. Басқа кандидаттарға қарағанда ең көп дауыс алған кандидат сайланды деп есептеледі.

9. Жиналған дауыстар саны бойынша сайланған адамнан кейін тұрған кандидат Сот жюриінің запастағы мүшесі болып есептеледі және кворумның болмауына әкеп соғатын Сот жюриінің мүшелеріне қарсылық білдірілген немесе олар өздігінен бас тартқан жағдайда Сот жюриі мүшесінің міндетін атқарады, сондай-ақ Сот жюриі мүшелерінің біреуі шығып қалған жағдайда өкілеттіктердің қалған мерзімінде Сот жюриі мүшесінің міндетін атқаруға кіріседі.

Егер Сот жюриінің мүшесі шығып қалған кезде запастағы мүшелерінің резерві таусылса немесе тиісті сот сатысы бойынша Сот жюриінің запастағы мүшесі болып есептелетін судья басқа сот сатысының судьясы болып тағайындалса, осы Ережеде белгіленген тәртіппен қалған мерзімге қосымша сайлау өткізіледі.

10. Сот жюриі біліктілік комиссиясынан және тәртіптік комиссиядан тұрады.

Сот жюриінің біліктілік комиссиясы жеті мүшеден – облыстық соттардың екі судьясынан, Жоғарғы Соттың екі судьясынан және орнынан түскен үш судьядан тұрады.

Сот жюриінің тәртіптік комиссиясы тоғыз мүшеден – аудандық және оған теңестірілген соттардың (бұдан әрі – аудандық сот) үш судьясынан, облыстық соттардың үш судьясынан және Жоғарғы Соттың үш судьясынан тұрады.

11. Сот жюриінің біліктілік комиссиясы судьяның кәсіби қызметін бағалауды жүзеге асырады.

Сот жюриінің тәртіптік комиссиясы судьяның орнынан түсу құқығын растау және оны тоқтату мәселелерін, сондай-ақ судьяларға қатысты тәртіптік іс жүргізуді қозғау туралы мәселелерді және тәртіптік істерді қарайды.

12. Ұйымдастыру отырысында Сот жюриі құрамы өзінің мүшелерінің қатарынан көпшілік дауыспен Сот жюриінің төрағасын және комиссияларының құрамын сайлайды.

Сот жюриінің мүшесі бір уақытта екі комиссияның мүшесі бола алмайды.

Әрбір комиссия құрамы көпшілік дауыспен өз мүшелерінің қатарынан хатшыны сайлайды.

13. Сот жюриінің төрағасы:

1) Сот жюриіне жалпы басшылықты қамтамасыз етеді;

2) Сот жюриі комиссияларының отырыстарын шақырады және Сот жюриі комиссияларының отырыстарында төрағалық етеді;

3) Сот жюриі комиссиялары отырысының күн тәртібін бекітеді;

4) Сот жюриі комиссияларының шешімдері мен хаттамаларына қол қояды;

5) Сот жюриі комиссияларының отырыстарында қарау үшін шығарылатын мәселелерді айқындайды;

6) Сот жюриі комиссияларының жұмысын талдау жасауды және практикасын жинақтап-қорытуды ұйымдастырады;

7) Сот жюриінің атқарған жұмысы туралы ақпаратты Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының жалпы отырысында ұсынады;

8) мемлекеттік, қоғамдық және өзге де органдармен, ұйымдармен және лауазымды адамдармен қатынастарда Сот жюриінің атынан өкілдік етеді;

9) осы Ережеде көзделген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

14. Сот жюриінің төрағасы уақытша болмаған жағдайда оның тапсыруы бойынша төрағаның міндеттерін Сот жюриінің тиісті комиссиясы мүшелерінің бірі атқарады.

15. Сот жюриінің отырыстары қажеттігіне қарай өткізіледі.

Сот жюриі біліктілік және тәртіптік комиссияларының отырыстары әрбір комиссия құрамының үштен екі бөлігі қатысқан жағдайда заңды болады.

Сот жюриінің төрағасы оның мүшелерінің біріне комиссия отырысына төрағалық етуді тапсыра алады.

Сот жюриі жұмыс істеген уақытта оның мүшелері Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес отырыс өткізілетін жерге іссапарға жіберіледі және басқа міндеттерді атқарудан босатылады.

16. Сот жюриі комиссия отырыстары мен тексерулерді тиісті өңірлерге барып өткізуге құқылы.

17. Сот жюриі өз құрамынан үш судьяны, оның ішінде орнынан түскен судьяларды да, ротациялау негізінде екі жыл мерзімге Қазақстан Республикасы Жоғары Сот Кеңесінің жанындағы Біліктілік комиссиясына жібереді.

Қазақстан Республикасы Жоғары Сот Кеңесінің жанындағы Біліктілік комиссиясына жіберу үшін кандидаттарды Сот жюриінің төрағасы ұсынады.

18. Қазақстан Республикасы Жоғары Сот Кеңесінің жанындағы Біліктілік комиссиясына жіберу туралы Сот жюриінің шешімі оның отырысында дауыс беру арқылы қабылданады және Сот жюриінің дауыс беруге қатысқан мүшелерінің көпшілігі оған дауыс берсе, қабылданды деп саналады. Жіберу туралы шешім үш жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасының Жоғары Сот Кеңесіне жіберіледі.

19. Сот жюриі Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының жалпы отырысын өзінің қызметі туралы жыл сайын хабардар етіп отырады.

20. Сот жюриі мүшесінің міндеттерін атқарудан босату үшін мыналар негіз болып табылады:

1) Сот жюриінің құрамына кіретін судьяның қызметтен босатылуы, судьялық өкілеттіктерінің тоқтатылуы не тоқтатыла тұруы;

2) Сот жюриі құрамына кіретін, орнынан түскен судья өкілеттіктерінің тоқтатылуы не тоқтатыла тұруы;

3) Сот жюриі мүшесінің судья әдебіне қайшы келетін теріс қылық жасауы;

4) Сот жюриі мүшесінің сайланған мерзімінің аяқталуы;

5) өз тілегі бойынша.

Сот жюриінің мүшесі міндеттерін орындаудан Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының жалпы отырысының шешімімен босатылады.

3. Жұмыс істеп жүрген судьяның кәсіби қызметін бағалау жөніндегі материалдарды қарау тәртібі

21. Сот жюриінің біліктілік комиссиясы судьялар корпусының сапалық құрамын жақсарту, кәсіби біліктілігінің өсуін бағалау және ынталандыру, істерді қарау кезінде заңдылықты нығайтуға жауапкершілігін арттыру, азаматтардың құқықтары мен қоғамның мүдделерін қорғау мақсатында жұмыс істеп жүрген судьялардың кәсіби қызметін бағалауды жүргізеді.

Судьяның кәсіби қызметін бағалау судья лауазымындағы жұмысының бір жылдағы нәтижелері бойынша бірінші рет жүргізіледі. Кейіннен судьяның кәсіби қызметін бағалау әрбір бес жыл сайын, сондай-ақ жоғары тұрған сатыдағы судья лауазымына,

сот төрағасының, сот алқасы төрағасының лауазымдарына конкурсқа қатысу кезінде жүргізіледі.

Жиырма және одан да көп жыл судьялық өтілі бар судьялар кәсіби қызметті мерзімді бағалаудан босатылады.

22. Жұмыс істеп жүрген судьяның кәсіби қызметін бағалау оның судья лауазымында үздіксіз болған әрбір келесі бес жылы өткен сайын жүргізіледі. Бұл ретте кәсіби қызметті бағалау көрсетілген мерзім басталған күннен бастап алты айдан кешіктірілмей өткізілуге тиіс.

23. Сот жюриінің біліктілік комиссиясына материалдарды:

1) Қазақстан Республикасының Жоғарғы Соты сот алқаларының төрағалары мен судьяларына, облыстық соттардың төрағалары мен сот алқаларының төрағаларына қатысты – Қазақстан Республикасының Жоғарғы Сотының Төрағасы;

2) облыстық соттардың судьяларына, аудандық соттардың төрағалары мен судьяларына қатысты – облыстық соттардың төрағалары ұсынады.

Жоғары тұрған сатыдағы судья лауазымына, сот төрағасының, сот алқасы төрағасының лауазымдарына конкурсқа қатысуға тілек білдірген судья өзі Сот жюриінің біліктілік комиссиясына материалдарды ұсынады.

24. Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының Төрағасы, облыстық соттардың төрағалары – кәсіби қызметі бағалануға жататын судьяға, сондай-ақ жоғары тұрған сатыдағы судья лауазымына, сот төрағасының, сот алқасы төрағасының лауазымдарына конкурсқа қатысуға тілек білдірген судья Сот жюриінің біліктілік комиссиясына:

1) судьяның кәсіби, іскерлік және адамгершілік қасиеттеріне баға берілуге, оның судья әдебінің нормалары мен еңбек тәртібін сақтауы көрсетілуге тиіс қызметтік мінездемені;

2) судья қараған істердің саны мен сапасы, істер санаттары, сот істерін қарау кезінде мерзімі мен заңдылықтың сақталуы жөніндегі толық талдамалық анықтаманы;

3) судьяның іс-әрекетіне түскен шағымдар мен олардың негізділігі туралы мәліметтерді ұсынады.

Судья Сот жюриі біліктілік комиссиясының қарауына ұсынылған өзіне қатысты материалмен таныстырылуға тиіс.

25. Сот жюриінің төрағасы нақты материалдар бойынша баяндамашыны және материалдарды қарау күнін белгілейді.

Судьяның кәсіби қызметін бағалауды жүргізу басталғанға дейін Сот жюриінің біліктілік комиссиясы қажет болған кезде қосымша тексеру жүргізуі мүмкін, оны Сот жюриінің төрағасы біліктілік комиссиясы мүшелерінің біріне тапсырады, қосымша құжаттар мен материалдар, оның ішінде қаралуы кезінде заң бұзуға жол берілген сот істері сұратылады.

26. Сот жюриі біліктілік комиссиясының қарауына келіп түскен материалдарды қабылдауды, кәсіби қызметі бағалануға жататын судьяға, сондай-ақ Сот жюриі біліктілік комиссиясының мүшелеріне отырыстың өткізілетін күні, уақыты және орны туралы хабарлауды Жоғарғы Соттың, жергілікті және басқа да соттардың қызметін ұйымдастырушылық және материалдық-техникалық қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті орган (бұдан әрі – уәкілетті орган) жүзеге асырады.

27. Біліктілік комиссиясының отырысында хаттама жүргізіледі, онда отырыстың уақыты мен орны, комиссия құрамы, бағаланатын судьяның тегі, аты-жөні мен лауазымы, комиссия қабылдаған шешім көрсетіледі.

28. Біліктілік комиссиясының судьяның кәсіби қызметін бағалау жөніндегі отырысы қызметі бағаланатын судьяның міндетті түрде қатысуымен өткізіледі.

29. Сот жюриінің біліктілік комиссиясы қызметі бағаланатын судьяның кәсіби білімін, жұмысының тәжірибесі мен сапасын ұсынылған құжаттардың және Сот жюриінің төрағасы бекітетін материалдық және процестік заңнама, судья әдебі, соттар жұмысын ұйымдастыру мәселелері бойынша білімін тексеру нәтижелерінің негізінде анықтайды.

Қызметі бағаланатын судьяның адамгершілік қасиеттерін біліктілік комиссиясы оған қатысты ұсынылған материалдар мен оларды комиссия отырысына алдын ала дайындау нәтижесінде алынған деректер бойынша айқындайды.

Судья жұмысының нәтижелері мынадай өлшемшарттардың негізінде қаралады:

- 1) сот төрелігін іске асыру сапасының көрсеткіштері;
- 2) судья әдебі нормалары мен еңбек тәртібін сақтауы.

30. Сот жюриінің біліктілік комиссиясы жұмыс істеп жүрген судьялардың біліктілігін бағалау туралы материалдарды қарау нәтижелері бойынша мынадай шешімдердің бірін шығарады:

- 1) атқаратын лауазымына сай деп тану;
- 2) жоғары тұрған сатыдағы судья лауазымына тағайындауға ұсыным жасау;
- 3) жоғары тұрған лауазымға (жоғары тұрған сот сатысына) кадр резервіне қоюға ұсыным жасау;
- 4) басқа сотқа, басқа мамандыққа ауыстыруға ұсыным жасау;
- 5) кәсіби жарамсыздығына орай атқаратын лауазымына сай келмейді деп тану.

Біліктілік комиссиясының осы тармақтың 2) — 4) тармақшаларында көзделген шешімдері ұсынымдық сипатта болады.

31. Судьяны кәсіби жарамсыздығына орай атқаратын лауазымына сай келмейді деп тану туралы шешім кәсіби қызметін мерзімді бағалау кезінде теріс нәтиже алған судьяға қатысты қолданылмайды.

Бұл жағдайда Сот жюриінің біліктілік комиссиясы судьяның біліктілігін арттыру және бір жыл өткеннен кейін кәсіби қызметіне қайта бағалау жүргізу туралы шешім шығарады.

Судьяның кәсіби қызметін қайталап мерзімді бағалаудың нәтижелері теріс болған жағдайда, Сот жюриінің біліктілік комиссиясы судьяны кәсіби жарамсыздығына орай атқаратын лауазымына сай келмейді деп тану туралы шешім шығарады.

Лауазымға тағайындалған күннен бастап бір жылдың қорытындысы бойынша судьяның кәсіби қызметін қанағаттанарлықсыз деп бағалау туралы біліктілік комиссиясының шешімі Жоғарғы Сот Төрағасының судьяны атқаратын лауазымынан босату туралы ұсынуды Жоғары Сот Кеңесіне енгізуіне негіз болып табылады.

32. Сот жюриінің біліктілік комиссиясының шешімінде:

- 1) Сот жюриі біліктілік комиссиясының құрамы;
- 2) материалдарды қарау орны және уақыты;
- 3) кәсіби қызметі бағаланатын судья;
- 4) Сот жюриінің біліктілік комиссиясы отырысында материалды қарау негіздері;
- 5) Сот жюриі біліктілік комиссиясының тұжырымдары туралы деректер қамтылуға тиіс.

33. Сот жюриінің біліктілік комиссиясы шешімдерді қорытындылар мен хаттамалық шешім нысанында қабылдайды. Біліктілік комиссиясы мүшелерінің дауыс беруден қалыс қалуға құқығы жоқ. Шешім көпшілік дауыспен қабылданады. Дауыстар тең түскен жағдайда өзіне қатысты материалдар қаралып отырған судьяның жағдайын жақсартатын шешім қабылданды деп есептеледі. Біліктілік комиссиясының мүшесі қабылданып отырған шешіммен келіспеген жағдайда ерекше пікірін жазбаша көрсетуге құқылы, ол біліктілік комиссиясы отырысының хаттамасына қоса тіркеледі.

Судьяны атқаратын лауазымына сай деп тану туралы шешім, жоғары тұрған сатыдағы судья лауазымына тағайындауға, жоғары тұрған лауазымға (жоғары тұрған сот сатысына) кадр резервіне қоюға, басқа сотқа, басқа мамандыққа ауыстыруға ұсынымдар хаттамалық шешім нысанында ресімделеді.

Хаттамаға отырыста төрағалық етуші мен біліктілік комиссиясының хатшысы қол қояды.

Сот жюриі біліктілік комиссиясының жоғары тұрған сатыдағы судья лауазымына, сот төрағасының, сот алқасы төрағасының лауазымына конкурсқа қатысуға ниет білдірген судьяның кәсіби қызметін бағалау туралы шешімі қабылданған күнінен бастап бір жыл ішінде жарамды болады.

Судьяны кәсіби жарамсыздығына орай атқаратын қызметіне сай келмейді деп тану туралы шешім, қабылданған шешімнің негіздемесі көрсетіліп, қорытынды нысанында ресімделеді.

Сот жюриі біліктілік комиссиясының судьяны кәсіби жарамсыздығына орай атқаратын қызметіне сай келмейді деп тану туралы қорытындысына материалды қарауға қатысқан Сот жюриі біліктілік комиссиясының барлық мүшелері қол қояды.

34. Сот жюриі біліктілік комиссиясының судья жұмысының бір жыл мерзім өткеннен кейінгі нәтижелері туралы шешімінің көшірмесі қарауға түскен материалмен

бірге, сондай-ақ судьяны кәсіби жарамсыздығына орай атқаратын қызметіне сай келмейді деп тану туралы шешімінің көшірмесі кейіннен Қазақстан Республикасының Жоғары Сот Кеңесіне ұсынуы үшін Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының Төрағасына жіберіледі.

35. Сот жюриінің біліктілік комиссиясы хаттамалық шешімінің көшірмесі тиісті облыстық сотқа жіберіледі. Судьяны кәсіби жарамсыздығына байланысты атқарып отырған қызметіне сәйкес келмейді деп тану туралы Сот жюриі біліктілік комиссиясы қорытындысының көшірмелері өзіне қатысты шешім қабылданған судьяға, сондай-ақ тиісті облыстық сотқа жіберіледі.

4. Судьяның орнынан түсу құқығын растау және оны тоқтату туралы, судьяларға қатысты тәртіптік іс жүргізуді қозғау туралы мәселелерді, тәртіптік істерді қарау тәртібі

36. Судьяның орнынан түсу құқығын растау туралы мәселені қарауды Сот жюриінің тәртіптік комиссиясы судьяның жазбаша арызының негізінде жүзеге асырады. Арызға судья беделінің мінсіз екенін растайтын құжаттар қоса берілуге тиіс.

Судьяның арызы мен тиісті құжаттарды Сот жюриінің тәртіптік комиссиясына – аудандық соттың судьясына, төрағасына, облыстық соттың судьясына қатысты облыстық соттың төрағасы, облыстық соттың төрағасына, сот алқасының төрағасына, Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының судьясына, сот алқасының төрағасына қатысты Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының Төрағасы ұсынады.

37. Орнынан түсу құқығын растау туралы арыз материал түскен кезден бастап бір ай мерзім ішінде қаралып, тиісті шешім шығарылуға тиіс.

38. Сот жюриі тәртіптік комиссиясының орнынан түсу құқығын растаудан бас тарту туралы шешімі судьяны қызметінен орнынан түсу нысанында босатудан бас тартуға негіз болады.

39. Судьяның орнынан түсуі Конституциялық заңның 35-бабының 3-тармағында көзделген негіздер бойынша тоқтатылады.

Сот жюриінің тәртіптік комиссиясына Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының Төрағасы, облыстық соттардың төрағалары судьяның орнынан түсуін тоқтату туралы ұсынумен, сондай-ақ судья орнынан түсуін тоқтату туралы арызымен жүгіне алады.

40. Сот жюриінің тәртіптік комиссиясы судьяның орнынан түсу құқығын растау туралы арызы бойынша материалды, сондай-ақ орнынан түсуді тоқтату туралы материалды қарау нәтижелері бойынша мынадай шешімдердің бірін шығарады:

- 1) судьяның орнынан түсу құқығын растау туралы;
- 2) судьяның орнынан түсу құқығын растаудан бас тарту туралы;
- 3) судьяның орнынан түсуін тоқтату туралы;
- 4) судьяның орнынан түсуін тоқтатудан бас тарту туралы.

41. Судьялар Конституциялық заңда көзделген негіздер бойынша ғана тәртіптік жауапкершілікке тартылуы мүмкін.

42. Сот жюриінің тәртіптік комиссиясында судьяға қатысты материалдарды қарауға Жоғарғы Соттың немесе облыстық соттың жалпы отырысы төралқасының шешімі негіз болып табылады.

Судьяның тәртіптік теріс қылық жасағанын дәлелдеу міндеті тиісті соттың жалпы отырысының төралқасына жүктеледі.

Судьяға қатысты тәртіптік іс жүргізуді қозғау туралы мәселені, тәртіптік істі Сот жюриі тәртіптік комиссиясының отырысында қараған кезде оған тиісті соттың жалпы отырысы төралқасының өкілі қатыса алады.

43. Аудандық соттың судьясына, төрағасына, облыстық соттың судьясына қатысты тәртіптік іс жүргізу облыстық соттың жалпы отырысы төралқасының тиісті шешімінің негізінде ұсынылған материал бойынша қозғалуы мүмкін.

Аудандық соттың судьясына, төрағасына, облыстық соттың судьясына, сот алқасының төрағасына, төрағасына Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының судьясына, сот алқасының төрағасына қатысты тәртіптік іс жүргізу Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының жалпы отырысы төралқасының тиісті шешімінің негізінде ұсынылған материал бойынша қозғалуы мүмкін.

44. Егер жеке және заңды тұлғалар судьяның іс-әрекеттеріне шағымданудың барлық қолда бар тәсілдерін пайдаланған болса, олардың өтініштері судьяға қатысты материалдарды Сот жюриінің тәртіптік комиссиясында қарауға негіз болып табылады.

Судьяның іс-әрекеттеріне шағымданудың қолда бар тәсілдері деп жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін соттардың жоғары тұрған лауазымды адамдарының, судьялар қауымдастығы органдарының заңда белгіленген тәртіппен қарауы түсініледі.

Жеке және заңды тұлғалардың өтініштері бойынша тексеруді уәкілетті орган жүргізеді.

45. Судьяға қатысты тәртіптік іс жүргізу жеке тұлғалардың өтініші бойынша тәртіптік іс жүргізуді қозғауды қоспағанда, қызметтік тексеру мен судьяның дәлелді себеппен жұмыста болмаған уақытын есепке алмағанда, теріс қылық анықталған күннен бастап үш айдан кешіктірілмей және теріс қылық жасалған күннен бастап бір жылдан кешіктірілмей қозғалуы мүмкін.

Жеке тұлғалардың өтініші бойынша судьяға қатысты тәртіптік іс жүргізу, қызметтік тексеру мен судьяның дәлелді себеппен жұмыста болмаған уақытын есепке алмағанда, өтініш түскен күннен бастап алты айдан кешіктірілмей қозғалуы мүмкін.

46. Сот жюриінің төрағасы нақты материалдар бойынша баяндамашыны және материалдарды қарау күнін белгілейді.

Қосымша тексеру жүргізу қажет болған кезде түскен материалдарды қарау басталғанға дейін Сот жюриі Судья әдебі жөніндегі комиссиядан және соттардан

құжаттар мен материалдарды, оның ішінде қаралуы кезінде заң бұзуға жол берілген сот істерін сұратып ала алады.

47. Сот жюриі тәртіптік комиссиясының қарауына келіп түскен материалдарды қабылдауды, отырыстың өткізілетін күні, уақыты және орны туралы оған қатысты материалды қарау тағайындалған судьяға, сондай-ақ Сот жюриі тәртіптік комиссиясының мүшелеріне хабарлауды уәкілетті орган жүзеге асырады.

48. Сот жюриі тәртіптік комиссиясының отырысында тәртіптік іс жүргізуді қозғау туралы мәселені және тәртіптік істі қарау өзіне қатысты материалдар қаралатын судьяның міндетті түрде қатысуымен өткізіледі.

Өзіне қатысты материал қаралатын судья дәлелді себеппен келмеген жағдайда (науқастануы немесе Сот жюриі тәртіптік комиссиясының отырысына қатысуына объективті кедергі келтірген өзге де мән-жайлар) Сот жюриінің отырысы кейінге қалдырылады. Судья Сот жюриінің отырысына дәлелсіз себеппен келмеген кезде материалдарды қарау оның қатысуынсыз өткізіледі.

49. Өзіне қатысты материалдар Сот жюриі тәртіптік комиссиясының қарауына берілген судья материалдарды қарау басталғанға дейін Сот жюриі тәртіптік комиссиясының мүшесіне (мүшелеріне) дәлелді қарсылық мәлімдей алады.

Егер Сот жюриі тәртіптік комиссиясының мүшесі өзіне қатысты материалдар қаралған судьямен туыстық қатынаста болса не оның объективтілігі мен турашылдығына күмән келтіретін өзге де мән-жайлар болса, ол Сот жюриі тәртіптік комиссиясының отырысына қатыспайды.

Сот жюриі тәртіптік комиссиясының кез келген мүшесі материалдарды қараудан дәлелді түрде өздігінен бас тартатындығы туралы мәлімдей алады.

50. Қарсылық білдіру немесе өздігінен бас тарту туралы мәселені Сот жюриі тәртіптік комиссиясының мүшелері өзіне қатысты қарсылық білдіру (өздігінен бас тарту) мәлімделген адамның қатысуынсыз көпшілік дауыспен шешеді.

Мәлімделген қарсылық білдіру (өздігінен бас тарту) бойынша дауыс берудің нәтижелері отырыс хаттамасында көрсетіледі.

51. Кворумның болмауына әкелетін қарсылық білдіру (өздігінен бас тарту) қанағаттандырылған жағдайда Сот жюриі тәртіптік комиссиясының отырысы кейінге қалдырылады, бұл туралы өзіне қатысты материалдар қаралып жатқан судья хабардар етіледі.

Бұл жағдайда Сот жюриі тәртіптік комиссиясының құрамы осы комиссияның басқа мүшесімен немесе Сот жюриінің запастағы мүшесімен алмастырылады.

52. Өзіне қатысты мәселе қаралып жатқан судья материалдарды зерттеуге қатыса алады, мәні бойынша түсініктемелер беріп, қосымша материалдар ұсына алады, өтінішхат бере алады.

53. Сот жюриі тәртіптік комиссиясының отырысына түсініктемелер беру үшін судья жұмыс істейтін соттың төрағасы не тиісті сот алқасының төрағасы, сондай-ақ басқа адамдар қажетті жағдайларда шақырылуы мүмкін.

54. Сот жюриі тәртіптік комиссиясының шешімі кеңесу бөлмесінде, оның мүшелеріне қандай да бір ықпал ету мүмкіндігі болмайтындай жағдайда көпшілік дауыспен қабылданады. Шешім қабылдау кезінде кеңесу бөлмесінде Сот жюриі тәртіптік комиссиясының мүшелері ғана бола алады. Сот жюриі тәртіптік комиссиясының мүшесі дауыс беруден қалыс қалуға құқылы емес. Дауыстар тең түскен жағдайда, өзіне қатысты материалдар қаралып отырған судьяның жағдайын жақсартатын шешім қабылданды деп есептеледі.

Кеңесу бөлмесінің құпиясы барлық жағдайларда қамтамасыз етілуге тиіс.

55. Шешім жазбаша нысанда әзірленеді және оған істі немесе материалдарды қарауға қатысқан Сот жюриі тәртіптік комиссиясының барлық мүшелері қол қояды.

56. Сот жюриінің тәртіптік комиссиясы шешімдерді қаулы немесе шешім нысанында қабылдайды.

Сот жюриі тәртіптік комиссиясының тәртіптік іс жүргізуді қозғау, тәртіптік іс жүргізуді қозғаудан бас тарту, тәртіптік істі қысқарту туралы шешімдері қаулы түрінде ресімделеді.

Сот жюриі тәртіптік комиссиясының Конституциялық заңның 40-бабының 1-тармағында көзделген тәртіптік жазаны қолдану, судьяның орнынан түсу құқығын растау және оны тоқтату, сондай-ақ тәртіптік жазаны мерзімінен бұрын алу мәселелері жөніндегі шешімдері шешім нысанында ресімделеді.

57. Сот жюриінің тәртіптік комиссиясы тәртіптік іс жүргізуді қозғау туралы материалды қарау нәтижелері бойынша мынадай шешімдердің бірін шығарады:

- 1) тәртіптік іс жүргізуді қозғау туралы;
- 2) тәртіптік іс жүргізуді қозғаудан бас тарту туралы.

58. Судьяға қатысты тәртіптік іс жүргізуді қозғаудан бас тарту туралы шешім мынадай жағдайларда:

- 1) судьяның іс-әрекетінде тәртіптік теріс қылық болмағанда;
- 2) Конституциялық заңның 42-бабының 1-тармағында белгіленген тәртіптік іс жүргізуді қозғау мерзімдері өтіп кеткенде;
- 3) оның жасаған тәртіптік теріс қылығы елеусіз болғанда, оның теріс салдары болмаса және азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын, ұйымдардың құқықтары мен заңды мүдделерінің бұзылуына әкелмесе, егер Сот жюриінің тәртіптік комиссиясы судьяның іс-әрекетіне (әрекетсіздігіне) ауызша кінәлаумен шектелуге болады деген тұжырымға келсе, қабылданады.

59. Тәртіптік істі қарау нәтижелері бойынша мынадай шешімдердің бірі шығарылады:

1) Конституциялық заңның 40-бабының 1-тармағында көзделген тәртіптік жазаны қолдану туралы;

2) тәртіптік іс жүргізуді қысқарту туралы.

60. Тәртіптік жазаны қолданған кезде жасалған тәртіптік теріс қылықтың сипаты, жасалуының мән-жайы мен салдары, тәртіптік теріс қылықты жасаған судья кінәсінің түрі, судьяның жеке басы және судьяның іс-әрекеттерінен (әрекетсіздігінен) сот төрелігін жүзеге асыру қағидаттарының, азаматтардың құқықтары мен бостандықтарының, ұйымдардың құқықтары мен заңды мүдделерінің бұзылу дәрежесі ескеріледі.

61. Тәртіптік іс жүргізу:

1) жоғары тұрған сот сатысы тәртіптік іс жүргізуді қозғау үшін негіз болған сот актісінің күшін жойғанда;

2) судьяның өкілеттілігі Конституциялық заңның 34-бабы 1-тармағының 4), 6), 7) тармақшаларында көрсетілген негіздер бойынша тоқтатылған жағдайларда қысқартылады.

62. Тәртіптік іс қозғалған күнінен бастап екі ай мерзім ішінде қаралуға тиіс.

63. Тәртіптік жаза қолданылған күнінен бастап бір жыл бойы күшінде болады. Егер жаза қолданылған күннен бастап бір жыл бойына судья жаңа тәртіптік жазаға тартылмаса, онда ол тәртіптік жазаға тартылмаған деп есептеледі.

Судьяға бірнеше жаза берілген жағдайда, ол уақыты бойынша соңғы жаза берілген күннен бастап бір жыл мерзім өткенге дейін жазаға тартылған болып есептеледі.

64. Тәртіптік жаза берілген күннен бастап алты ай өткеннен кейін, Сот жюриінің тәртіптік комиссиясы судьяның тәртібі мінсіз болып, өзінің қызметтік міндеттерін адал атқарған кезде судьяның өтінішхаты бойынша жазаны мерзімінен бұрын алуы мүмкін.

65. Сот жюриінің тәртіптік комиссиясына тәртіптік жазаны мерзімінен бұрын алу туралы өтінішхатты судьяның мінсіз тәртібі мен өзінің қызметтік міндеттерін адал атқаратыны туралы тиісті құжаттарды қоса тіркеп, аудандық соттың судьясына, төрағасына, облыстық соттың судьясына қатысты – облыстық соттың төрағасы, облыстық соттың төрағасына, сот алқасының төрағасына, Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының судьясына, сот алқасының төрағасына қатысты – Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының Төрағасы ұсынады.

66. Тәртіптік жазаны мерзімінен бұрын алу туралы өтінішхат тиісті шешім шығарылып, материал қарауға түскен сәттен бастап бір ай мерзім ішінде қаралуға тиіс.

67. Сот жюриі тәртіптік комиссиясының отырысында хаттама жүргізіледі. Хаттамаға отырыста төрағалық етуші мен тәртіптік комиссияның хатшысы қол қояды.

68. Сот жюриінің тәртіптік комиссиясы шешімдерінің көшірмелері өзіне қатысты шешім қабылданған судьяға, сондай-ақ тиісті облыстық сотқа немесе Жоғарғы Сотқа жіберіледі.

Судьяның тәртіптік теріс қылық жасағаны немесе Конституциялық заңның 28-бабында көрсетілген талаптарды орындамағаны үшін судья қызметінен босатудың қажеттігі туралы, судьяның орнынан түсу құқығын растау және орнынан түсуді тоқтату туралы Сот жюриінің тәртіптік комиссиясы шешімдерінің көшірмелері кейіннен Қазақстан Республикасының Жоғары Сот Кеңесіне ұсынуы үшін Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының Төрағасына жіберіледі.

5. Сот жюриі комиссиялары шешімдерінің күшін жою және қайта қарау

69. Сот жюриі комиссиясының өзіне қатысты шешімі шығарылған судья шешімнің көшірмесін алған күннен бастап он жұмыс күнінен кешіктірмей Сот жюриінің тиісті комиссиясы арқылы Қазақстан Республикасының Жоғары Сот Кеңесіне шағымдана алады.

70. Қазақстан Республикасы Жоғары Сот Кеңесінің төрағаны, сот алқасының төрағасын және судьяны атқаратын лауазымынан босату туралы ұсыным беруден бас тартуы не Қазақстан Республикасы Жоғары Сот Кеңесінің судьяға қандай да бір тәртіптік жаза қолданудың негізсіздігі туралы шешімі Сот жюриі тиісті комиссияларының шығарған шешімінің күшін жоюы және оны қайта қарауы үшін негіз болып табылады.

71. Қазақстан Республикасы Жоғары Сот Кеңесінің төрағаны, сот алқасының төрағасын және судьяны қызметінен босатуға ұсыным беруден бас тартуы не Сот жюриі шешімінің негізсіздігі туралы шешімінің негізінде Сот жюриі осы Ережеде белгіленген тәртіп пен мерзімде материалдарды қайта қарауды тағайындай отырып, Сот жюриі шешімінің күшін жою туралы он жұмыс күні ішінде қаулы шығарады.

6. Сот жюриінің жұмысын ұйымдастыру

72. Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының жалпы отырысы Сот жюриінің қызметін ұйымдастырудың және оның отырыстарын өткізудің шарттары мен тәртібінің , сондай-ақ оның мүшелерінің өкілеттіктерін жүзеге асыруының өзге де мәселелері бойынша Сот жюриінің регламентін бекітеді.

73. Сот жюриінің қызметін ұйымдық, ақпараттық-талдамалық және өзге де қамтамасыз етуді уәкілетті орган жүзеге асырады.